

III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

§ 13 Üldpõhimõtted

(1) Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

(2) Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;

õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;

õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;

üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;

õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

§ 14. Loovtöö korraldamise põhimõtted

(1) III kooliastmes korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline, näit. ese, film, Power Point esitlus, näidend, näitus, tants (neile lisandub kirjalik osa). Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Iga õppeaasta 1. oktoobriks esitavad aineõpetajad loovtöö temaatika lähtudes läbivatest teemadest.

(2) Loovtööde koordineerijaks on klassijuhatajad, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine, kes fikseerib õpilaste valikud ja juhendajad ning jälgib tegevusplaani täitmist; Klassijuhataja tutvustab loovtöö teemasid ning erinevaid võimalusi nende käsitlemisel, nõudeid töö koostamisele ning tähtaegu.

(3) Loovtöid juhendavad direktori poolt kinnitatud aineõpetajad, ainete lõimumise puhul õpetajad või vastava kvalifikatsiooniga inimesed väljaspoolt kooli;

(4) Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks võiks olla 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd;

(5) Õpilane võib valida töö kooli poolt pakutud teemade hulgast või pakkuda omapoolse töö.

(6) Loovtöö teema otsustab õpilane koos klassijuhatajaga, konkreetne tegevus planeeritakse koos juhendajaga.

§ 15. Loovtöö temaatilised rõhuasetused

(1) Loovtöö koostamine on lõimitud järgmiste ainevaldkondadega:

- 1) eesti keel ja kirjandus – toetavad suulist ja kirjalikku väljendusoskust;
- 2) võõrkeeled – toetavad teabeallikate mõistmist,
- 3) matemaatika – toetab teadmiste rakendamist loovtöö kavandamisel;
- 4) loodusained – võimaldavad mõista inimese ja tehnika mõju looduskeskkonnale;
- 5) kunstained – toetavad käelise tegevuse arendamist ja loovat mõtlemist;
- 6) tehnoloogia – toetab arusaama teadmiste ja praktilise tegevuse omavahelisest seotusest; pakub loomingulise eneseväljenduse võimalusi;
- 7) informaatika – toetab teabe leidmist ja kirjalikku vormistamist.

(2) Loovtöö võimaldab õpilasel alates kavandist kuni töö praktilise teostuseni valida ise teema, vastutada oma töö tähtsuse ning kvaliteedi eest.

(3) Töö valmimise käigus realiseerib õpilane loovalt oma ideid, kasutab teistes valdkondades omandatud teadmisi; kirjaliku loovtöö koostab arvutis korrektselt vormistatuna.

§ 16. Loovtöö liigid

(1) Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtööks võib olla projekt (näitus, ürituse organiseerimine), loominguline töö (muusikateos, luuleraamat, veebileht), õpikoda, õpilasuuring või muu taoline töö.

(2) Keelte-, loodus-, tehnoloogia- ja sotsiaalainetes ning matemaatikas on loovtöö liikideks üldjuhul kirjalik projektitöö või õpilasuuring.

(3) Õpilane lähtub töö teostamisel valitud teemast ning läbiviimisele ja vormistamisele esitatud nõuetest.

(4) Projekt

- 1) Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine: ürituse ettevalmistamine ja läbiviimine, näidendi lavastamine, oma tööde näitus, omaloominguline raamat, luulekogu jt
- 2) Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega.
- 3) Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi.
- 4) Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

(5) Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö

- 1) Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja.
- 2) Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile.

- 3) Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine.
- 4) Kunsttöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.
- 5) Kunsti- ja projektitöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa.

(6) Õpilasuurimus

- 1) Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimustöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega.
- 2) Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimustöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas.
- 3) Uurimustöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

§ 17. Loovtöö juhendamise põhimõtted

- (1) Õpetaja ja õpilased lepivad kokku, millal ja mitu korda üldjuhul toimub juhendamine ning kokkulepitud aeg märgitakse tegevusplaani.
- (2) Ühe juhendajal võib olla maksimaalselt 2 õpilast või 1 rühm.
- (3) Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Juhendaja kohtub juhendatavatega vastavalt vajadusele.
- (4) Juhendaja roll on suunav:
  - aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
  - soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
  - jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
  - nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
  - täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse ;
  - nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.
- (5) Juhendaja võib suunata silmapaistvate loovtööde autoreid osalema olümpiaadidel, konverentsidel, konkurssidel jne.

§ 18. Loovtöö esitamise korralduse põhimõtted

- (1) Õpetaja poolt heaks kiidetud töö esitatakse kaitsmiskomisjonile tutvumiseks nädal enne töö kaitsmist.
- (2) Vorminõuetele mittevastav töö tagastatakse õpilasele paranduste tegemiseks.
- (3) Nõuded loovtöö kirjalikule osale ja uurimustööle on esitatud lisas 2.
- (4) Loovtöö esitus võib toimuda nii koolis kui kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli.

(5) Esitlus võib toimuda koolis ka ürituse või ainenädala raames: näiteks muusika- ja kunstinädalal, loodusainete nädalal, kus muuhulgas saavad õpilased üles astuda nt kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm.

(6) Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitusel kõik rühma liikmed.

(7) Loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena ning aega selleks võiks olla nt 10 minutit.

(8) Ettekanne on õpilasel kirjaliku tekstina ette valmistatud.

(9) Esitlust on soovitatav näitlikustada kas stendiettekanne, multimeedia, audiovisuaalsete jm vahenditega.

(10) Loovtöö esitlemisel õpilane:

- 1) selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 2) tutvustab kasutatud meeto(dit)deid;
- 3) esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

§ 19. Loovtöö hindamine

(1) Loovtöö hinnangu andmise eesmärgiks on:

- 1) kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
- 2) kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.

(2) Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle. Hinnang kantakse klassitunnistusele.

(3) Hinnang antakse:

- 1) töö sisule: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;
- 2) kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust;
- 3) muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
- 4) loovtöö protsessile: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
- 5) loovtöö vormistamisele: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine.
- 6) loovtöö esitlemisele: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt.

NÕUDED LOOVTÖÖ KIRJALIKULE OSALE JA UURIMUSTÖÖLE

Nõuded teksti vormistusele on:

Töö vormistatakse A4 formaadis valgele paberile arvutikirjas Times New Roman suurusega 12 punkti ja reavahega 1,5 punkti.

Tekst paigutatakse paberile rööpjoondatult.

Lehekülje vasakus servas on 3 cm, paremas 2 cm, üla- ja alaservas 2,5 cm laiune veeris.

Peatükkide, sissejuhatus, kokkuvõtte, allikate loetelu ja lisade pealkirjad kirjutatakse läbiva suure tähega, alajaotuste ja alapunktide pealkirjad kirjutatakse väiketähtedega.

Pealkiri asub lehe vasakus servas, pealkirja järele punkti ei panda, sõnu pealkirjas ei poolitata.

Iga peatükk algab uuel leheküljelt, peatüki pealkirja ja sellele järgneva teksti, alapealkirja ning sellele eelneva ja järgneva teksti ning tekstilõikude vahele jäetakse 6-punktiline vahe.

Tekst kirjutatakse ainult lehe ühele küljele.

Kõik leheküljed nummerdatakse, tiitellehele numbrit välja ei trükita, numbri koht on lehekülje alumisel veerisel.

Töö struktuur

1. Tiitelleht algab ülaservalt kooli nimega. Tiitellehe keskkohast veidi kõrgemale kirjutatakse töö täielik pealkiri. Pealkirja alla kirjutatakse töö liik (loovtöö). Tiitellehe teise kolmandiku lõppu, paremasse serva trükitakse autori ja juhendaja nimed. Lehe alumise serva keskele trükitakse töö valmimise koht ja aasta. (Lisa 3)

2. Sisukord koosneb töö jaotise pealkirjadest, nende ees olevatest süsteemitähistest ja leheküljenumbritest (Lisa 4).

3. Sissejuhatus sisaldab teema valiku põhjendust, töö eesmärgi (juhtmotiiv, põhiprobleem) sõnastamist ning selle saavutamise teid ja võtteid, ülevaadet peamistest allikatest. Soovitav on sissejuhatus vormistada kõige viimasena, siis haakub ta teema käsitlusega kõige paremini. Heaks tooniks on kõigi töö valmimisele kaasa aidanud isikute tänamine. Sissejuhatus maht on 0,5-1 lehekülge.

4. Töö põhiosa annab ülevaate valminud eseme(te), töövõtete ning materjalide ajaloolisest taustast, annab vastuse sissejuhatuses tõstatatud küsimustele, kirjeldatakse töö valmimise protsessi. Põhiosa jagatakse peatükkideks ja alapeatükkideks. Iga leheküljele pannakse sisu kajastav pealkiri. Põhimaht on 1-5 lehekülge.

5. Kokkuvõtte sisaldab hinnangut tehtud tööle ja seda, mida töö valmimise käigus õpiti. Võib esitada soovitusi tulemuse edasiseks rakendamiseks. Kokkuvõttes ei esitata enam uusi andmeid ja fakte ega viidata kirjandusele. Kokkuvõtte maht on 0,5-1 lehekülge.

6. Kirjanduse loetelu sisaldab töös kasutatud allikaid, mis reastatakse autorite nimede tähestikulises järjekorras. Sama autori töö esitatakse ilmumisaasta järjekorras. Raamatute ja artiklite kohta esitatakse järgmised andmed: autori(te) nimi (nimed), ilmumisaasta, pealkiri ja alapealkirjad (vastavalt tiitellehele), trüki köide, osa, number, ilmumiskoht, kirjastus või väljaandja.

Raamatu näide: Lorents, P. 2006. Süsteemide maailm. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Artikli näide: Põld, P. 1993. Eesti tulevik ja karskus. – Valitud tööd. 2 kd, lk 16-30

7. Lisad on tööd täiendav või illustreeriv materjal (joonised, tabelid, diagrammid, fotod jne). Lisad pealkirjastatakse ja tähistatakse „Lisa 1“, „Lisa 2“ jne.

Tiitellehe näidis

Olustvere Põhikool

ÕPILASTÖÖDE VORMISTAMINE OLUSTVERE PÕHIKOO LIS
juhendmaterjal

autor Meesi Maasikas
juhendaja Rein Rebane

Olustvere 2012

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. HETKEOLUKORD JA ÜLDINE KIRJELDUS.....	6
1.1. Ajalooline taust.....	6
1.2. Paiknemine.....	7
1.3. Looduslikud olud.....	8
1.4. Kultuuriobjektid ja vaatamisväärsused.....	9
1.4.1 Muinsuskaitse.....	10
1.5. Majanduslik olukord.....	11
2. SISE- JA VÄLISKESKKONNA ANALÜÜS.....	12
2.1. SWOT-analüüs.....	12
2.2. Eesmärgid prioriteetsetes valdkondades.....	13
3. VISIOON.....	14
KIRJANDUSE LOETELU.....	15
LISAD.....	16

Liivi Lindemann

Direktor